

анализируются теоретические основы мониторинговой деятельности будущего специалиста, определяются особенности мониторинговой деятельности педагогов в профессиональной деятельности.

Определяется понятие мониторинговой компетентности преподавателей высшей школы как субъектов мониторинга; определяются задачи формирования психологической готовности будущих педагогов к мониторинговой деятельности; анализируются мониторинговые умение субъектов мониторинга.

Обосновываются условия эффективной подготовки будущих педагогов к мониторинговой деятельности: овладение опытом мониторинговой деятельности; обеспечение субъектов мониторинговой деятельности содержательно-процессуальным инструментарием и информационно-методическим оснащением; системный анализ субъектами мониторинговой деятельности результатов мониторинга, оценка и корректировка результатов для их оптимизации.

Предложена программа постоянно действующего учебно-методического семинара «Формирование мониторинговой компетентности преподавателей и студентов», цель которого - развитие у субъектов мониторинговой деятельности готовности к осуществлению мониторинга, повышение уровня их мониторинговой компетентности, активизация самообразовательной деятельности.

Ключевые слова: мониторинг, субъект мониторинга, мониторинговая деятельность педагога, мониторинговая компетентность, готовность к мониторинговой деятельности, мониторинговые умения.

Oksana Durmanenko. THE TRAINING OF THE FUTURE PEDAGOGUES IN THE MONITORING ACTIVITIES. The article reveals the role of the monitoring in the professional activity of the teacher. The theoretical bases of the future specialist's monitoring activity are analyzed, the peculiarities of monitoring activity of teachers in their professional activity are determined.

The concept of the monitoring competence of high school teachers as subjects of monitoring is determined; the problems of the formation of future teachers' psychological readiness for monitoring activities are outlined; monitoring skills of monitoring subjects are analyzed.

The conditions of effective preparation of future teachers for monitoring activity are determined: mastering the experience of monitoring activity; providing the monitoring activity subjects with content-procedural toolkit and informational and methodical equipment; the system analysis of the results of monitoring by the subjects of this activity; the evaluation and correction of the results for their optimization.

The program of the permanent educational-methodical seminar "Formation of the monitoring competence of teachers and students" is offered, which purpose is the development in the monitoring activity subjects the readiness for monitoring, the raising of their level of monitoring competence, the activation of their self-educational activities.

Key words: monitoring, subject of monitoring, monitoring activity of the teacher, the monitoring competence, the readiness for the monitoring activity, monitoring skills.

Стаття надійшла до редколегії 07.12.2017р.

УДК 378.147.091.33-051:33

Юлія Кліна

Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова (Київ)

ПРАКТИКА ЯК СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розкрито особливості підготовки майбутніх економістів до професійної діяльності та умови організації їх практичної підготовки. Доводиться, що практична підготовка майбутніх економістів є важкою складовою навчального процесу.

Практика залишається широким полем перевірки теоретичних знань, накопичених студентами у ВНЗ та становить собою підґрунтя для поглибленого засвоєння проблем, що мають місце у відповідній сфері.

Охарактеризовано складові формування конкурентоспроможного фахівеця на ринку праці. Під час проходження виробничої практики студент має можливість перевірити свій професіоналізм, вивчити реальні ситуації; перевірити знання, отримані під час навчання; самостійно приймати рішення, обґрунтуючи їх доцільність перед керівником практики. Майбутній фахівець навчається субординації, роботі в колективі, отримує навички професійного спілкування.

Ключові слова: професійна підготовка, професійна освіта, майбутній економіст, професійна діяльність, практична підготовка, професійна компетенція, виробнича практика.

Постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями Одним з найважливіших завдань сучасного суспільства є

розвиток і формування гармонійної та всебічно розвинутої особистості, яка повинна прагнути до активної реалізації свого творчого потенціалу, крім того, сучасність потребує досить високого рівня виконання фахівцями різних галузей своїх професійних функцій. Одним з досить складних є питання визначення рівня сформованості професійної працевдатності особистості – потенційної готовності і фактичної здатності людини виконувати певний вид діяльності на необхідному ефективному рівні впродовж певного часу.

Підвищений інтерес науковців до проблеми професійної підготовки студентів економічних спеціальностей зумовлений потребами розв'язання ряду суперечностей між:

- невідповідністю усталеної практики професійної підготовки фахівців економічних спеціальностей та необхідністю підвищення її ефективності;

- сучасним станом професійної підготовки майбутніх фахівців у пізнавальній діяльності студентів, підвищення рівня їх активної самостійності, забезпечення суб'єктивних відносин;

- обсягом професійно-значущої інформації та навчальним часом, відведеним на її засвоєння навчальними планами;

- реальним і необхідним рівнем готовності викладачів до підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх фахівців;

- недостатньою сформованістю міжпредметних зв'язків навчальних дисциплін.

Процес підготовки нового покоління фахівців, здатних позитивно впливати на суспільний розвиток, потребує зростання якості освітніх послуг і докорінного оновлення професійної підготовки.

Необхідність виконання Закону України «Про вищу освіту», Державної національної програми «Освіта» зумовлюють потребу здійснити аналіз та узагальнити провідні сучасні аспекти професійної підготовки студентів непедагогічних спеціальностей. Теоретичні висновки повинні узагальнити досвід сучасної професійної підготовки фахівців економічних спеціальностей та педагогічної науки з метою підвищення пошуку її ефективності та конкурентоспроможності на національному та міжнародному ринку праці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми, на які спирається автор показав, що дослідженню проблеми формування професіоналів, які самостійно мислять, інноваційно вирішують завдання завжди приділялась належна увага, зокрема таким її аспектам: теорія неперервної професійної освіти (С. У. Гончаренко, Р. С. Гуревич, А. М. Гуржій, Н. Г. Ничкало та ін.); професійної підготовки фахівців у вищій школі (А. М. Алексюк, В. І. Бондар, Н. М. Дем'яненко, Л. М. Ковчина, Н. В. Кузьміна, Л. М. Степаненко та ін.).

Аналіз науково-педагогічної літератури переконує в тому, що проблема підготовки майбутніх економістів до професійної діяльності поки що не вивчена і потребує значної уваги. Це, насамперед, стосується вдосконалення системи практичної підготовки студентів економічних спеціальностей.

Мета статті. Розглянути практику як важливу складову навчального процесу у професійній підготовці майбутніх економістів.

Виклад основного матеріалу дослідження Приділяючи увагу необхідності підготовки студентів до практичної діяльності, неможливо оминути той факт, що сучасний стан суспільства, характерними ознаками якого є процеси глобалізації та соціальної інтеграції, інформатизація, все менше можливості на просування залишає тим фахівцям, які не володіють комп'ютерною технікою та інформаційними технологіями, не мають можливості користуватися зарубіжними джерелами. Таким чином, підготовка студентів до практичних умов роботи на підприємствах повинна поєднуватися з озброєнням студентів вищої школи найсучаснішими знаннями з комп'ютерної техніки, а також навичками спілкування іноземними мовами.

Іншою складовою формування конкурентоспроможного фахівця на ринку праці є його практична підготовка на виробництві. Доцільно більш докладно розглядати саме її роль у

формуванні професійної компетенції майбутніх фахівців, оскільки під час проходження виробничої практики формуються їх професійні уміння та особистісні якості, а також вона готує майбутніх фахівців до самостійного виконання обов'язків на першій посаді, де вони працюватимуть.

Під час проходження виробничої практики студент може перевірити свій професіоналізм. Також він має можливість вивчити реальні ситуації; перевірити знання, отримані під час навчання; самостійно приймати рішення, обґрунтовуючи їх доцільність перед керівником практики. Майбутній фахівець навчається субординації, роботі в колективі, отримує навички професійного спілкування.

У ВНЗ для проведення практик, в міру можливостей, підтримується належний рівень матеріально-технічної бази, методичного, організаційного та кадрового забезпечення, впроваджуються нові засоби навчання, електронні та мережеві технології. Але в організації і проведенні практичного навчання на підприємствах і в організаціях залишаються невирішенні проблеми, викликані скороченням баз практики, неможливістю оплати керівників практики на виробництві, проїзду студентів та їх проживання на місцях. Дуже рідко практиканти зараховуються на посади відповідно їх спеціалізації, більшість керівників баз практики не зацікавлені у проходженні у них практики студентів, тому відмовляють з мотивів нерозголослення комерційної таємниці. Аби уникнути подібних складнощів у роботі, роботодавцям простіше не приймати студентів на практику. Дані умови призводять до створення проблем при організації виробничої практики ВНЗ та впливають на фахову підготовку. Незважаючи на недостатню урегульованість нормативних актів щодо питань практики та працевлаштування, ВНЗ самостійно намагаються подолати дані проблеми.

Тому, для покращення умов проведення практики та поліпшення підготовки студентів вищих навчальних закладів до майбутньої професійної діяльності необхідно:

- проводити дослідження з метою вивчення потреби у фахівцях певного напряму підготовки (спеціальності) у роботодавців;
- сформувати систему галузевих зв'язків між вищими навчальними закладами та роботодавцями для забезпечення здобуття студентами професійних навичок під час проходження виробничої практики [11];
- розробити і запровадити систему ранньої адаптації випускників на первинних посадах [11];
- зосередити увагу в програмах виробничих практик на практичних питаннях згідно навчального плану для забезпечення набуття відповідних навичок та закріплення здобутих знань;
- сприяти співпраці між викладачами-керівниками практики від кафедри та керівниками практики від виробництва щодо підготовки наскрізних програм практики, проводити роботу з наукових досліджень;
- поширювати практику проведення навчальних занять із залученням спеціалістів з підприємств – філій кафедр тощо.

Таким чином, організація практичної професійної підготовки майбутніх фахівців у вищих навчальних закладах здійснюється як під час вивчення професійно спрямованих теоретичних дисциплін, так і виробничої практики у студентів економічних спеціальностей. Професійна підготовка базується на підготовці високопрофесійних та креативних фахівців, здатних пристосовуватись до сучасних вимог економіки та ринку праці.

На сьогоднішній день у загальній системі підготовки фахівців у ВНЗ така складова, як практичні заняття, не мають конкретизованої, комплексної спрямованості на набуття професійно-орієнтованих практичних умінь та навичок; існує явний розрив між теорією та практикою. Тому практика залишається широким полем перевірки теоретичних знань, накопичених студентами у ВНЗ та становить собою підґрунтя для поглиблена засвоєння проблем, що мають місце у відповідній сфері [8]. Міністерство освіти і науки України також вважає, що питання якості професійно-практичної підготовки, формування праксеологічних умінь у ВНЗ має стати одним з найважливіших показників ефективної діяльності вищого

навчального закладу не тільки при проходженні процедури ліцензування й акредитації, так і при проведенні поточних перевірок [6].

Приділяючи увагу необхідності підготовки студентів до практичної діяльності, неможливо оминути той факт, що сучасний стан суспільства, характерними ознаками якого є процеси глобалізації та соціальної інтеграції, інформатизація, все менше можливості на просування залишає тим фахівцям, які не володіють комп’ютерною технікою та інформаційними технологіями, не мають можливості користуватися зарубіжними джерелами. Таким чином, підготовка студентів до практичних умов роботи на підприємствах повинна поєднуватися з озброєнням студентів вищої школи найсучаснішими знаннями з комп’ютерної техніки, а також навичками спілкування іноземними мовами. Іншою складовою формування конкурентоспроможного фахівця на ринку праці є його практична підготовка на виробництві. Доцільно більш докладно розглядати саме її роль у формуванні професійної компетенції майбутніх фахівців непедагогічних спеціальностей, оскільки під час проходження виробничої практики формуються їх професійні уміння та особистісні якості, а також вона готує майбутніх фахівців до самостійного виконання обов’язків на першій посаді, де вони працюватимуть.

Під час проходження виробничої практики студент може перевірити свій професіоналізм. А також, має можливість вивчити реальні ситуації; перевірити знання, отримані під час навчання; самостійно приймати рішення, обґрунтовуючи їх доцільність перед керівником практики. Майбутній фахівець навчається субординації, роботі в колективі, отримує навички професійного спілкування. У ВНЗ для проведення практик, в міру можливостей, підтримується належний рівень матеріально-технічної бази, методичного, організаційного та кадрового забезпечення, впроваджуються нові засоби навчання, електронні та мережеві технології. Але в організації і проведенні практичного навчання на підприємствах і в організаціях залишаються невирішені проблеми, викликані скороченням баз практики, неможливістю оплати керівників практики на виробництві, проїзду студентів та їх проживання на місцях. Дуже рідко практиканти зараховуються на посади відповідно до своєї спеціалізації, більшість керівників баз практики не зацікавлені у проходженні у них практики студентів, тому відмовляють з мотивів нерозголошення комерційної таємниці. Аби уникнути подібних складнощів у роботі, роботодавцям простіше не приймати студентів на практику. Дані умови призводять до створення проблем при організації виробничої практики ВНЗ та впливають на фахову підготовку. Незважаючи на недостатню урегульованість нормативних актів щодо питань практики та працевлаштування, ВНЗ самостійно намагаються подолати дані проблеми.

Висновок з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку Таким чином, організація практичної професійної підготовки майбутніх фахівців у вищих навчальних закладах економічних спеціальностей здійснюється як під час вивчення професійно спрямованих теоретичних дисциплін, так і виробничої практики. Професійна підготовка базується на підготовці високопрофесійних та креативних фахівців, здатних пристосовуватись до сучасних вимог економіки та ринку праці.

Джерела та література

- Гончаренко С. У. Зміст загальної освіти і її гуманітаризація: монографія / С. У. Гончаренко // Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи; за ред. І. А. Зязюна. – К., 2000. – С. 81–107.
- Енциклопедія професіонального образування: в 3-х т. / под ред. С. Я. Батышева; РАО Асоціація «Профес. образование». – М., 1999. – Т. 2. – С. 454–455.
- Ковчина І.М. Теорія та практика підготовки майбутніх соціальних педагогів до соціально-правової діяльності : автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04 / Ковчина Ірина Михайлівна; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - Київ : [б. в.], 2008. - 42 с. Режим доступу 12.09.2017: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64
- Мачинська Н. І. Педагогічна освіта як складова становлення майбутнього фахівця в умовах вищого навчального закладу непедагогічного профілю / Н. І. Мачинська // Наукові записки. – Випуск 103. – Серія: Педагогічні науки. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. – 424 с. – С. 183–190.
- Мачинская Н. И. Самостоятельная работа – необходимая составляющая профессиональной подготовки будущих специалистов в условиях магистратуры / Н. И. Мачинская // Педагогические и психологические

- науки: актуальные вопросы: материалы Международной заочной научно-практической конференции. Часть 1 (31 октября 2012 г.) – Новосибирск: Сибирская ассоциация консультантов, 2012. – 200 с. – С. 153–158.
6. Майборода В. Проблеми розвитку праксеологічних умінь майбутніх компетентних фахівців вищої школи України / В. Майборода // Вища освіта України – 2012 . – № 4 . – С. 31-36.
  7. Ничкало Н.Г. Педагогічні дослідження в Польщі та Україні: особливості, результати і перспективи //Професійна освіта: педагогіка і психологія: пол.-укр, укр-пол. [шорічник] / за ред. Т. Левовицького, І. Вільш, І. Зязюна, Н. Ничкало. - Ченстохова; К., 2005. - [Вип.] 7. - С. 203- 207.
  8. Педагогіка вищої школи / За ред. З. Н. Курлянд. - К.: Знання, 2005. - 399 с.
  9. Пухно С. Самостійна науково-дослідна робота студентів вищих навчальних закладів освіти як складова їх професійної компетентності [Текст] / С. Пухно // Світогляд – Філософія – Релігія: збірник наукових праць. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2013. – Вип. 4. – С. 83-91.
  10. Поясок Т. Б. Система застосування інформаційних технологій у професійній підготовці майбутніх економістів у вищих навчальних закладах: дис. на здобуття наук. ступеня докт. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Тамара Борисівна Поясок. – К., 2009. – 559 с.
  11. Про практичну підготовку студентів від 07.02.09 року № 1/9-93 [Електронний ресурс] - Режим доступу : http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/2728 - (Нормативний документ Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України. Лист).
  12. Степаненко Л. М. Особливості підготовки студентів у контексті європейських інтеграційних процесів / Л. М. Степаненко // Наукові записки : [збірник наукових статей] / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова ; укл. Л. Л. Макаренко. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – Випуск СХХІ (121). – С. 231-235. Режим доступу 09.09.2017: <http://www.enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/11806>.
  13. Режим доступу 27.08.2017 о 12:00: <https://uk.wikipedia.org/wiki>.

References

1. Honcharenko S. U. Zmist zahalnoi osvity i yii humanitarianzatsiia: monohrafia / S. U. Honcharenko // Nepererivna profesiina osvita: problemy, poshuky, perspektyvy; za red. I. A. Ziaziuna. – K., 2000. – S. 81–107.
2. Entsyklopedia professyonalnoho obrazovanyia: v 3-kh t. / pod red. S. Ya. Batyshcheva; RAO Assotsyatsiya «Profess. obrazovanye». – M., 1999. – T. 2. – S. 454–455.
3. Kovchyna I.M. Teoriia ta praktyka pidhotovky maibutnikh sotsialnykh pedahohiv do sotsialno-pravovoї diialnosti : avtoref. dys. ... d-ra ped. nauk: 13.00.04 / Kovchyna Iryna Mykhailivna; Nats. ped. un-t im. M. P. Drahomanova. - Kyiv : [b. v.], 2008. - 42 s. Rezhym dostupu 12.09.2017: http://www.ribis-nbu.gov.ua/cgi-bin/ribis_nbuv/cgiribis_64
4. Machynska N. I. Pedahohichna osvita yak skladova stanovlennia maibutnogo fakhivtsia v umovakh vyshchoho navchalnogo zakladu nepedahohichnogo profiliu / N. I. Machynska // Naukovi zapysky. – Vypusk 103. – Seriia: Pedahohichni nauky. – Kirovohrad: RVV KDPU im. V. Vynnychenka, 2012. – 424 s. – S. 183–190.
5. Machynskaia N. Y. Samostoiatelnaia rabota – neobkhodymaia sostavliaiushchaia professyonalnoi podhotovky budushchychk spetsyalystov v usloviyah mahystratury / N. Y. Machynskaia // Pedahohicheskie y psykholohicheskie nauky: aktualnye voprosy: materyaly Mezhdunarodnoi zaochno-nauchno-praktycheskoi konferentsyy. Chast 1 (31 oktiabria 2012 h.) – Novosybyrsk: Sybirskaia assotsyatsiya konsultantov, 2012. – 200 s. – S. 153–158.
6. Maiboroda V. Problemy rozvytku prakseolohichnykh umin maibutnikh kompetentnykh fakhivtsiv vyshchoi shkoly Ukrainsk / V. Maiboroda // Vyshcha osvita Ukrainsk – 2012 . – # 4 . – S. 31-36.
7. Nychkalo N.H. Pedahohichni doslidzhennia v Polshchi ta Ukrainsi: osoblyvosti, rezultaty i perspektyvy //Profesiina osvita: pedahohika i psykholohiia: pol.-ukr, ukr-pol. [shchorichnyk] / za red. T. Levovitskoho, I. Vilsh, I. Ziaziuna, N. Nychkalo. - Chenstokhova; K., 2005. - [Vyp.] 7. - S. 203- 207.
8. Pedahohika vyshchoi shkoly / Za red. Z. N. Kurland. - K.: Znannia, 2005. - 399 s.
9. Pukhno S. Samostiiна naukovo-doslidna robota studentiv vyshchykh navchalnykh zakladiv osvity yak skladova yikh profesiinoi kompetentnosti [Tekst] / S. Pukhno // Svitoqliad – Filosofia – Relihiia: zbirnyk naukovykh prats. – Sumy : DVNZ «UABS NBU», 2013. – Vyp. 4. – S. 83-91.
10. Poiasok T. B. Systema zastosuvannia informatsiinykh tekhnolohii u profesiini pidhotovtsi maibutnikh ekonomistiv u vyshchykh navchalnykh zakladakh: dys. na zdobuttia nauk. stupenia dokt. ped. nauk: spets. 13.00.04 «Teoriia i metodyka profesiinoi osvity» / Tamara Borysivna Poiasok. – K., 2009. – 559 s.
11. Pro praktychnu pidhotovku studentiv vid 07.02.09 roku # 1/9-93 [Elektronnyi resurs] - Rezhym dostupu : http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/2728 - (Normatyvnyi dokument Ministerstvo osvity i nauky, molodi ta sportu Ukrainsk. Lyst).
12. Stepanenko L. M. Osoblyvosti pidhotovky studentiv u konteksti yevropeiskiykh intehratsiinykh protsesiv / L. M. Stepanenko // Naukovi zapysky : [zbirnyk naukovykh statej] / M-vo osvity i nauky Ukrainsk, Nats. ped. un-t imeni M. P. Drahomanova ; ukl. L. L. Makarenko. – Kyiv : Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, 2014. – Vypusk SXKhI (121). – S. 231-235. Rezhym dostupu 09.09.2017: <http://www.enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/11806>.
13. Rezhym dostupu 27.08.2017 o 12:00: <https://uk.wikipedia.org/wiki>.

Юлія Кліпа. ПРАКТИКА КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ ЭКОНОМИСТОВ К ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ. В статье раскрыты особенности подготовки будущих экономистов к профессиональной деятельности и условия организации их практической подготовки. Доказывается, что практическая подготовка будущих экономистов является важной составляющей учебного процесса.

Практика остается широким полем проверки теоретических знаний, накопленных студентами в вузах и представляет собой основу для углубленного усвоения проблем, имеющих место в соответствующей сфере.

В статье доказывается, что для успешного прохождения практики требуется содействие сотрудничеству между преподавателями-руководителями практики от высших учебных заведений и руководителями практики от производства по подготовке программ практики и проведению работы по научным исследованиям.

Охарактеризованы составляющие формирования конкурентоспособного специалиста на рынке труда. Во время прохождения производственной практики студент имеет возможность проверить свой профессионализм, изучить реальные ситуации; проверить знания, полученные во время обучения; самостоятельно принимать решения, обосновывая их целесообразность перед руководителем практики. Будущий специалист учится субординации, работе в коллективе, получает навыки профессионального общения.

В своей статье автор подтверждает, что организация практической профессиональной подготовки будущих специалистов в высших учебных заведениях экономических специальностей осуществляется как при изучении профессионально направленных теоретических дисциплин, так и производственной практики. Профессиональная подготовка базируется на подготовке высокопрофессиональных и креативных специалистов, способных приспосабливаться к современным требованиям экономики и рынка труда.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, профессиональное образование, будущий экономист, профессиональная деятельность, практическая подготовка, профессиональная компетенция, производственная практика

Yuliia Klipa. PRACTICE AS A COMPONENT OF FUTURE ECONOMISTS TRAINING FOR PROFESSIONAL ACTIVITIES. The article reveals the aspects of future economists training for professional activities and the conditions for organizing their practical training. The future economists practical training is proved as an important component of the educational process.

Practice remains a broad field for checking the theoretical knowledge accumulated by students in higher education institutions. It is also basis for a profound assimilation of problems that are taking place in the relevant field.

The article proves that for the successful traineeship it is necessary to promote cooperation between teachers-heads of practice from higher educational institutions and heads of practice from operating department for making practice training programs and for carrying out work on scientific research.

The components of a competitive specialist training in the labor-market are characterized. During the traineeship, the student has an opportunity to test his professionalism, to study real situations, to check the knowledge gained during training, to make decisions independently, justifying their expediency to the head of practice. The future specialist works in a team, learns subordination, gets skills of professional communication.

In the article the author confirms that the organization of practical professional training of future specialists of economic specialties in higher educational institutions is carried out both in the study of professionally directed theoretical disciplines and in job training. Professional preparation is based on the training of highly professional and creative specialists capable of adapting to the modern requirements of the economy and the labor-market.

Keywords: professional preparation, professional education, future economist, professional activity, practical training, professional competence, traineeship, job training, practical professional training

Стаття надійшла до редколегії 05.12.17р.

УДК 378.018.43:004J:338.48-051

Вадим Сідоров

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (Харків)

РОЗРОБЛЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ У СИСТЕМІ КРОСКУЛЬТУРНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ

У статті автор пропонує методику розроблення електронних освітніх ресурсів у системі кроскультурної підготовки майбутніх фахівців галузі туризму – методику корпоративного веб-бузда у процесі створення електронного посібника «Культурознавство: перехрестя культур». Визначено, що застосування методики корпоративного веб-бузда для розроблення електронних освітніх ресурсів здійснюється у чотири етапи: «Початок», «Майстер», «Контент», «Запуск».